

Thanh tra Chính phủ phanh phui hàng nghìn tỷ đồng vốn trái phiếu bị ngân hàng sử dụng sai mục đích

20:44 18/10/2025

Thanh tra Chính phủ (TTCP) vừa công bố Kết luận thanh tra về việc chấp hành chính sách, pháp luật trong phát hành trái phiếu doanh nghiệp riêng lẻ, phơi bày những sai phạm nghiêm trọng tại các ngân hàng thương mại. Hàng nghìn tỷ đồng vốn huy động đã bị sử dụng sai mục đích, cho thấy lỗ hổng lớn trong quản lý và giám sát nguồn vốn, đặc biệt là các trái phiếu không có tài sản đảm bảo.

Bất minh nguồn vốn huy động và sự thiếu hụt giám sát

Cuộc thanh tra được triển khai trên 5 ngân hàng thương mại trong giai đoạn 2015-2023, với tổng giá trị trái phiếu doanh nghiệp phát hành vượt mức 255.142 tỷ đồng. Mục đích phát hành của các ngân hàng là nhằm tăng quy mô vốn, bổ sung vốn cấp 2 và phục vụ nhu cầu cấp tín dụng cho khách hàng, đặc biệt là các trái phiếu không có tài sản đảm bảo.

Tuy nhiên, kết luận thanh tra đã chỉ rõ 3 trong 5 tổ chức tín dụng này đã sử dụng nguồn tiền thu được từ phát hành một số mã trái phiếu doanh nghiệp không đúng với mục đích đã nêu trong phương án phát hành và bản công bố thông tin. Đây là sự vi phạm nghiêm trọng lòng tin của nhà đầu tư và gây rủi ro tiềm ẩn cho hệ thống tài chính. TTCP xác định tổng số tiền vốn bị sử dụng sai mục đích lên đến hàng nghìn tỷ đồng.

Sai phạm không chỉ dừng lại ở việc sử dụng vốn. TTCP còn phát hiện các ngân hàng đã không thực hiện đầy đủ trách nhiệm quản lý nguồn vốn từ phát hành trái phiếu theo quy định. Cụ thể, các ngân hàng đã không theo dõi riêng nguồn tiền huy động từ trái phiếu mà lại hòa chung vào nguồn vốn kinh doanh chung. Việc này khiến cơ quan quản lý và ngân hàng gặp khó khăn trong việc xác định chính xác số liệu sử dụng cho từng khoản vay hoặc khách hàng cụ thể. Ngoài ra, nhiều ngân hàng còn vi phạm quy định về hồ sơ phát hành trái phiếu, công bố thông tin, và một số ngân hàng còn không xây dựng kế hoạch nguồn vốn và sử dụng vốn trong giai đoạn 2016-2019.

Ảnh minh họa

Kiến nghị siết chặt kỷ luật và xử lý nghiêm vi phạm

Trước mức độ vi phạm, TTCP đã đưa ra các kiến nghị quyết liệt. TTCP đề nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo Ngân hàng Nhà nước phải tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc phát hành, sử dụng và đầu tư trái phiếu doanh nghiệp, đồng thời kịp thời xử lý các vi phạm.

Bộ Tài chính được yêu cầu chủ trì, tham mưu sửa đổi, bổ sung các nghị định liên quan, đồng thời phối hợp với Ngân hàng Nhà nước ban hành hướng dẫn cụ thể cho các tổ chức tín dụng phát hành trái phiếu doanh nghiệp để chấn chỉnh và khắc phục tình trạng này. Ủy ban Chứng khoán Nhà nước có trách nhiệm xử lý vi phạm hành chính đối với các tổ chức phát hành có sai phạm và chuyển thông tin các vụ việc có dấu hiệu nghiêm trọng sang cơ quan chức năng để điều tra. TTCP cũng yêu cầu các tổ chức phát hành phải chấm dứt ngay các hành vi vi phạm và khẩn trương khắc phục hậu quả.

Những kiến nghị này nhằm xóa bỏ những kẽ hở pháp lý đang tồn tại, đặc biệt trong việc sử dụng nguồn vốn không có tài sản đảm bảo, qua đó lập lại trật tự, kỷ cương trên thị trường tài chính và bảo vệ quyền lợi chính đáng của nhà đầu tư.

Thành Nam (t/h)